

Arkivnr: 2017/835-1

Saksbehandlar: Arne Åsan

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for opplæring og helse		07.11.2017
Fylkesutvalet		22.11.2017
Fylkestinget		12.12.2017

Forskrift om dekking av skyssutgifter for pasientar i tannhelsetenesta i Hordaland

Samandrag

Fylkestinget i Hordaland vedtok i mars 2016 (sak 6/2016) klinikksstrukturplan for tannhelsetenesta i Hordaland. I høyringsrunden før handsaminga av klinikksstrukturplanen kom det fleire merknader om auka reiseutgifter grunna lengre reiseveg for pasientar og pårørande når tannklinikkar vert lagt ned. I saksframlegget foreslo fylkesrådmannen at det skulle utarbeidast ei eige forskrift om dekking av reiseutgifter for pasientar i den offentlege tannhelsetenesta i Hordaland.

Hordaland fylkeskommune har ikkje tidlegare vedteke ei eiga forskrift for reiserefusjon. I dag dekkjer tannhelsetenesta i Hordaland skyssutgifter til prioritert klientell i gruppe a, b og c etter den rimelegaste reisemåten. Bil kan nyttast om helsetilstand eller rutetider for offentleg transport tilseier at det er mest føremålstenleg. Eigendelen er kr. 146,- per veg. Born under 10 år betaler ikkje eigenandel.

Pasientar/føresette eller institusjonar må sjølve legga ut det reisa kostar, og så senda krav til tannhelsetenesta på eigne skjema etter at tannbehandlinga er avslutta.

Dei fleste pasientane i prioriterte grupper er i dag innom tannklinikken ein gong for kvart 1,5 - 2 år, og får heller ikkje i dag utbetaut reiserefusjon. Fylkesrådmannen ønskjer at ny forskrift skal innrettast slik at ho kjem pasientane som må reise oftast og lengst til gode.

Endringa går ut på å gå frå ein eigenandel per veg på kr. 146,- til ein eigenandel per år på kr. 1000,-. Dette vil også føre til at dei som reiser lengst og oftast får dekka meir av reiseutgiftene enn tidlegare. I tillegg vil det også redusera det administrative arbeidet av ordninga. Arbeidsmengda blir redusert ved å unngå utbetaling av ei stor mengd små beløp.

Den nye forskrifta for dekking av skyssutgifter blir gjeldande frå 1. januar 2018.

Tannhelsetenesta i Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane har utarbeida utkast til retningslinjer i nært samarbeid. Fylkestinget i Sogn & Fjordane og fylkestinget i Rogaland har allereie vedteke forskrifta. Det er ein stor fordel at tannhelsetenesta i alle dei tre fylka har like retningslinjer for refusjon av skyssutgifter.

Økonomi: I 2016 utbetaut tannhelsetenesta i Hordaland kr 520 900,- i reiserefusjon. Ein eigenandel på kr 1000,- pr år vil redusera utbetalingane med om lag kr 200 000,- pr år. I tillegg vil det administrative arbeidet av ordninga bli mykje mindre ved å unngå utbetaling av ei stor mengd små beløp.

Klima: Som hovudregel er det utgifter til offentleg transport som blir dekka. Bil kan bare nyttast dersom helsetilstanden til pasienten eller rutetider for offentleg transport tilseier at det er mest hensiktsmessig. Grunna betring i tannhelse vil dei fleste pasientane nå bli innkalla til tannhelsekontroll med 1,5 - 2 års mellomrom. For institusjonspasientar er hovudregelen at dei reiser fleire ilag. Organiseringa av tannhelsetilbodet har fokus på å holda tal reiser så lågt som praktisk mulig.

Folkehelse: God tannhelse inneber også god folkehelse. Det er viktig for tannhelsetenesta å gi eit godt og mest mulig likt tilbod til alle innbyggjarar i fylket, også til dei som har lang veg til eit tannhelsetilbod. Dei nye retningslinjene for reiserefusjon støttar opp under prinsippet om at dei som reiser lengst og oftast får dekka meir av reiseutgiftene enn tidlegare.

Regional planstrategi:

Forslag til innstilling

Fylkesrådmannen gjer framlegg om ny forskrift om dekking av skyssutgifter for pasientar i tannhelsetenesta i Hordaland. Forskrifta skal gjelda frå 1. januar 2018.

1. Forskrifta er gitt av Hordaland fylkeskommune og er heimla i lov om tannhelsetenester § 5-1 tredje ledd.
2. Forskrift for dekking av skyssutgifter for pasientar i den offentlege tannhelsetenesta gjeld berre dersom pasienten ikkje får dekka reisa på anna måte.
3. Det er den rimelegaste reisemåten (buss, båt) som vert dekka. Bil kan nyttast dersom helsetilstanden til pasienten eller rutetider for offentleg transport tilseier at dette er mest hensiktsmessig.
4. Pasienten/ føresette må sjølv betale reisekostandane og få refundert desse i etterkant.
5. Eigenandelen på kr. 1000,- er per kalenderår.
6. Ved bruk av privat bil vil taksten pr km følgje **Helsenorge.no** sin standardsats for transport, fastsatt årleg av Stortinget.
7. Overnatting vert ikkje dekka.
8. Utlegg for følgje etter at pasienten har fylt 12 år vert ikkje dekka.
9. Tapt arbeidsforteneste for personar som må følgje pasienten vert ikkje dekka.
10. Søknad om dekking av reiseutgifter må som hovudregel vere innsendt innan utgangen av året.
11. Klagenemda i Hordaland fylkeskommune er klageinstans.
12. Forskrifta tek til å gjelde frå 1. januar 2018.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Arne Åsan
fylkestannlege

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Fylkesrådmannen, 25.10.2017

1. Bakgrunn for saka

Fylkestinget i Hordaland vedtok i mars 2016 (sak 6/2016) klinikkstrukturplan for tannhelsetenesta i Hordaland. I høyringsrunden før handsaminga av klinikkstrukturplanen kom det fleire merknader om auka reiseutgifter for pasientar og pårørande når tannklinikkar vert lagt ned grunna lengre reiseveg. I saksframlegget foreslo fylkesrådmannen at det skulle utarbeidast ei eige forskrift om dekking av reiseutgifter for pasientar i den offentlege tannhelsetenesta i Hordaland.

Kap. 5 i Lov om tannhelsetenesta omhandlar fylkeskommunens ansvar for reiseutgifter, og i § 5-1 heiter det:

"Fylkeskommunen skal dekke skyssutgifter i samsvar med forskrift fastsett av fylkeskommunen for pasientar under lov om tannhelsetenester § 1-3 til dei som ønsker tannhelsehjelp i Den offentlege tannhelsetenesta"

Dekking av skyssutgifter for pasientar i den offentlege tannhelsetenesta gjeld berre dersom pasienten ikkje får dekka reisa på anna måte.

Kap. 1 i Lov om tannhelsetenesta definerer dei prioriterte gruppene. I § 1-3 står:

- a. Barn og ungdom frå fødsel til og med det året dei fyller 18 år
- b. Psykisk utviklingshemma i og utanfor institusjon
- c. Grupper av eldre, langtidssjuke og uføre i institusjon og heimesjukepleie
- d. Ungdom som fyller 19 eller 20 år i behandlingsåret (betaler 25 % av kostnaden)
- e. Andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioritere

Den enkelte fylkeskommunen står fritt til å vedta eiga forskrift for dekking av skyssutgifter og bestemmer innhaldet sjølv.

Hordaland fylkeskommune har ikkje tidlegare vedteke ei eiga forskrift for reiserefusjon. I dag dekkjer tannhelsetenesta i Hordaland skyssutgifter til prioritert klientell i gruppe A, B og C etter den rimelegaste reisemåten. Bil kan nyttast om helsetilstand eller rutetider for offentleg transport tilseier at det er mest føremålstenleg. Eigendelen er kr. 146,- per veg, med unntak av born under 10 år, som ikkje betaler eigendel. Pasientar/føresette eller institusjonar må sjølve legga ut det reisa kostar, og så senda krav til tannhelsetenesta på eigne skjema etter at tannbehandlinga er avslutta.

Tannhelsetenesta sine kostnader med skyssutgifter var i 2015 kr. 442 600,- fordelt på 450 reiserekningar. I 2016 blei det utbetalt kr 520 900,- i reiserefusjon fordelt på vel 500 reiserekningar. Eit overslag viser at reiserekningar under kr. 500,- utgjer omlag 75 % av talet reiserekningar, og mange av desse gjeld småbeløp.

Søknader om å få dekka skyssutgifter må no handsamast i fleire administrative ledd før dei går til utbetaling, og ei endring av forskrifa vil lette det administrative arbeidet med å handsame reiserekningane. Det er sannsynleg at dei samla utgiftene til reise vil i framtida bli reduserte i staden for å auke. Hovudgrunnen til dette er færre besøk på tannklinikken grunna betring i tannhelsa. Ny og framtidsretta klinikkstruktur med større tannklinikkar vil og føra til færre reiser, spesielt for pasientar i institusjon og bufellesskap. Tannhelsetenesta har fokus på å ha innkallingsrutinar slik at pasientar i institusjon kan reisa i lag. For å redusera ventetid er rutinane slik at dei får utført tannbehandling samtidig på kvart sitt behandlingskontor. Fylkesrådmannen vurderer det som føremålstenleg å vedta ei forskrift om refusjon av skyssutgifter for å effektivisere den administrative drifta og redusere framtidige kostnader.

Tannhelsetenesta i Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane har utarbeida dei nye retningslinjene i nært samarbeid, og dei er allereie vedtekne av fylkestinga i Rogaland og i Sogn & Fjordane. Dei tre fylkeskommunane på Vestlandet har valt å følgje modellen til tannhelsetenesta i Nordland og tannhelsetenesta i Vest-Agder, og forslår å vedta ei forskrift der pasientar og pårørande får dekka skyssutgifter når eigenandelen overstig kr. 1000,- per år. Administrasjonen av ordninga vil bli redusert samstundes som ordninga framleis vil famne om pasientane som reiser lengst og mest. Det vil også vera ein stor fordel at alle dei tre vestlandsfylka har like retningslinjer for skyssutgifter.

2. Forslag til forskrift om dekking av skyssutgifter for pasientar i tannhelsetenesta

Fylkesrådmannen gjer framlegg om at den vedtekne forskrifta skal bygga på desse prinsippa:

Prioriterte pasientgrupper

Lov om tannhelsetenesta seier i § 5-1 at «Fylkeskommunen skal dekke skyssutgifter i samsvar med forskrift fastsatt av fylkeskommunen for pasienter under § 1-3 som søker tannhelsehjelp i Den offentlige tannhelsetjenesten.»

Nåverande løysing med eigenandel per veg blir omgjort til eigenandel per år.

Tannhelsetenesta i Hordaland dekkjer skyssutgifter for prioritert klientell i gruppe a, b og c jf. Lov om tannhelsetenesta. Ordninga inngår ikkje i frikortordninga, og alle søknader om skyssrefusjon skal handsamast av den offentlege tannhelsetenesta.

- Det er den rimelegaste reisemåten (buss, båt) som vert dekka. Bil kan nyttast dersom helsetilstanden til pasienten eller rutetider for offentleg transport tilseier at dette er mest hensiktsmessig.
- Pasienten/føresette må sjølv betale reisekostandane og få refundert desse i etterkant.
- Eigenandelen på kr. 1000,- er per kalenderår.
- Ved bruk av privat bil vil taksten per km følge **Helsenorge.no** sin standardsats for transport, fastsatt årleg av Stortinget.
- Overnatting vert ikkje dekka.
- Utlegg for følgje etter at pasienten har fylt 12 år blir ikkje dekka.
- Tapt arbeidsforteneste for personar som må følgje pasienten vert ikkje dekka.
- Søknad om dekking av reiseutgifter må som hovudregel vere innsendt innan utgangen av året.
- Klagenemda er klageinstans.
- Forskrifta tek til å gjelde frå 1. november 2017.

Pasient/føresette må fylle ut skjema for krav om dekking av skyssutgifter. Originale kvitteringar skal leggast ved kravet. Fylkesrådmannen vil arbeida for å etablera ei digital løysing for registrering og innsending av krav.

Uprioriterte pasientgrupper

Krav som gjeld gruppe f (vaksne betalande pasientar), og som har krav etter Folketrygdelova §5-6, sendast **Helsenorge.no**. Hordaland fylkeskommune dekkjer ikkje skyssutgifter for andre enn pasientar i dei prioriterte gruppene (gruppe a, b og c.)

3. Vurderingar og konsekvensar

Økonomi/budsjettmessige konsekvensar

Dei fleste pasientane i prioriterte grupper er i dag innom tannklinikken ein gong kvart 1,5 – 2. år, og får heller ikkje i dag utbetalt reiserefusjon.

Berekningar viser at ei ny forskrift for dekking av skyssutgifter i tannhelsetenesta i Hordaland vil gi ein reduksjon i ålege utbetaling av reiserefusjon på om lag kr 200 000,-. Ny forskrift vil vidare føra til administrative innsparinger ved at det ikkje lenger vil bli sendt krav om småbeløp. Ny forskrift vil også føra til at pasientane som reiser lengst og oftast får dekka meir av reiseutgiftene enn før.